

Ławski Sanepid radzi, co zrobić, gdy ukąsi jadowita żmija zygzakowata

data aktualizacji: 2018.07.03

Żmija zygzakowata (*vipera berus*) jest jedynym gatunkiem węża jadowitego występującym w Polsce. Ukąszenia są rzadkie, ale mogą być dla organizmu groźnym wstrząsem. Jak się w takiej sytuacji zachować? Radzi Iwona Marchlewska z Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Ławie.

Żmija zygzakowata (*vipera berus*) jest jedynym gatunkiem węża jadowitego występującym w Polsce. Długość samców dochodzi do 68 cm, a samic do 84 cm. Znane są trzy odmiany barwne żmij: szara, brązowa i czarna.

U osobników o zabarwieniu jasnym jest dobrze widoczny biegnący od szyi wzdłuż całego grzbietu, czarny, regularny zygzak, wyraźniejszy u samców. U okazów bardzo ciemnych lub czarnych jest na ogół niewidoczny.

Żmija zygzakowata ma szparowate, pionowo ustawione źrenice oczu (co odróżnia ją od innych gatunków węży występujących w Polsce). Kryje się w wykrotach, wśród kamieni, pod zwalonymi pniami drzew, w norach gryzoni, wśród skalnych głazów. Najchętniej zamieszkuje wilgotne polany leśne porośnięte mchem torfowym, borówką bagienną i bagna. Można ją spotkać na dobrze nasłonecznionych porębach leśnych, w pobliżu wód stojących i rowów. Dobrze pływa i pije dużo

wody.

Jesień i zimę (od października do marca) przesypia ukryta pod kamieniami, w norach i wykrotach, często gromadnie.

Żmija atakuje człowieka tylko wtedy, gdy czuje się zagrożona odcięciem drogi ucieczki, nagłym zbliżeniem, dotykaniem kijem lub nogą.

Bezpośrednio po kontakcie z wężem należy poszukać na ciele śladów ugryzienia - w postaci dwóch ranek kłutych (jak po ukłuciu szpilką) w odległości do 1 cm od siebie (nie muszą krwawić). Jeśli w ciągu 10 minut w miejscu ugryzienia przez żmiję nie pojawi się zaczerwienienie i obrzęk, można z dużym prawdopodobieństwem wnioskować, że jad nie został wpuszczony.

OBJAWY MIEJSCOWE:

- typowa ranka kłuta,
- narastający, rozchodzący się obrzęk,
- ból w miejscu ukąszenia,
- zaczerwienienie, zasinienie,
- krwawienie z ranki (rzadko).

OBJAWY OGÓLNE:

- niepokój i lęk,
- osłabienie ogólne, zmęczenie, senność,
- mdłości, wymioty, bóle brzucha, biegunka,
- poty, dreszcze,
- drętwienie, znieczulenia, np. wokół ust,
- wzmożone pragnienie,
- obrzęk twarzy, węzłów chłonnych, podbiegnięcia krwawe,
- tętno słabe, niemiernowe, niewyczuwalne (spadek ciśnienia, wstrząs).

PIERWSZA POMOC:

- powyżej miejsca ukąszenia założyć opaskę uciskową (nie za mocno), co 10-20 min. zwalniać opaskę na 1-2 min.,
- rankę odkazić np. wodą utlenioną,
- osobę pokąsaną ułożyć wygodnie i okryć,
- uszkodzony nie powinien wykonywać zbędnych ruchów,
- podawać duże ilości płynów,
- wezwać lekarza.

CZEGO NIE ROBIĆ:

- nie masować, nie nacinać ranki,
- nie odsysać ustami,
- nie podawać alkoholu, leków „cucących”,
- nie podawać surowicy przeciw jadowi żmij bez decyzji lekarza.

ZAPOBIEGANIE:

- do lasu, na skałki ubieraj całe wysokie obuwie, najlepiej skórzane,
- patrz pod nogi, nie dotykaj, nie zaczepiaj żmii, pozwól jej uciec,

- zawsze uprzednio obejrzyj miejsce, gdzie siadasz lub opierasz się rękami.

Źródło:

<https://www.infoilawa.pl/aktualnosci/item/55091-ilawski-sanepid-radzi-co-zrobic-gdy-ukasi-jadowita-zmija-zygzakowata>